



Съвет на
Европейския съюз

Брюксел, 30 ноември 2023 г.
(OR. en)

15989/23

AGRI 744
AGRILEG 310
AGRIFIN 145
AGRISTR 66
AGRIORG 138

БЕЛЕЖКА

От:	Председателството
До:	Специалния комитет по селско стопанство/Съвета
Относно:	Преглед на първата година от изпълнението на стратегическите планове по ОСП – <i>Информация от председателството</i>

С оглед на заседанието на Съвета по селско стопанство и рибарство на 10 – 11 декември 2023 г. приложено се изпраща на делегациите бележка на председателството относно първата година на изпълнение на новата ОСП.

Преглед на първата година от изпълнението на стратегическите планове по ОСП

През 2021 г., след като водиха преговори в продължение на повече от три години, ЕП и Съветът постигнаха споразумение въз основа на представеното от Комисията предложение за реформа на ОСП, главно чрез Регламент (ЕО) № 2021/2115.

В хода на 2022 г. предложенията за стратегически планове, представени от държавите членки, бяха разгледани от Комисията, претърпяха изменения и бяха окончателно одобрени за прилагане, считано от 1.1.2023 г.

2023 година е към своя край и е целесъобразно да направим анализ на проведената реформа, на опита от първата година на прилагане и на това, което предстои през следващата година и в по-далечно бъдеще.

Прилагането не беше осъществено без трудности. На първо място, трудностите, присъщи на една реформа, съпътствана от значителни иновации, но без достатъчно време те да бъдат транспонирани в националното законодателство и разпространени сред потенциалните бенефициери. В допълнение обаче към тези обстоятелства, които вече бяха взети предвид, трябва да се добави сложното положение на пазара, характеризиращо се с високи цени на суровините, висока нестабилност и несигурност на продажните цени, както и с тежки метеорологични условия, най-вече суша, която засегна голяма част от ЕС, заедно с други неблагоприятни явления. И накрая, инфлационният сценарий, който се разви в ЕС, на практика означава намаляване на подпомагането на доходите, предоставяно от преките помощи по ОСП.

Наскоро беше представен докладът на Комисията (публикуван на 24.11.2023 г.), в който се посочва как одобрените планове допринасят за постигането на специфичните цели на ОСП, и като цяло, както никога досега, силно повишават равнището на амбиция на тази политика в областта на околната среда. В доклада се посочват също някои аспекти, които следва да бъдат следени внимателно и да бъдат подобрени по време на изпълнението. Разгледан е и въпросът, че ОСП не може да бъде единственият инструмент за отговор на различните потребности, както и начините за мобилизиране на други източници на финансиране.

Освен това в края на шведското председателство и през изминалите шест месеца от испанското председателство имаме възможност да обменим мнения относно изпълнението през първата година. На заседанието, свикано от Комисията през септември, и след това на заседанието на Специалния комитет по селско стопанство на 14 ноември, успяхме да установим как се изпълняват планираните действия, което не протича без затруднения. В този смисъл успяхме по-ясно да видим как се удовлетворяват потребностите, във връзка с които бяха разработени планове, чрез използването на средствата по ОСП.

Освен това заседанието на Специалния комитет по селско стопанство на 9 октомври даде възможност да споделим становища във връзка с факта, че осъществяването на реформа от такъв мащаб чрез всеобхватни планове като одобрените изисква последователни корекции, за да се осигури постигането на нейните цели и да се гарантира, че крайните получатели, към които са насочени мерките, могат да се възползват от програмираните интервенции. Държавите членки изразиха пред Комисията своята загриженост относно изключителната сложност на първите опити за изменение на планове. Комисията взе под внимание този проблем и работи по него през последните месеци, като наскоро предложи начини за опростяване на процеса.

И накрая, на 29 и 30 ноември директорите на стратегическите планове по ОСП се срещнаха в Мадрид и обмениха мнения не само по тези аспекти, но и по въпроса колко е важна оценката на планове, както и на провежданата политика. Оценката е изключително важен процес, с който се предоставя информация на създателите на политики, но освен това се показва на бенефициерите какво е постигнато с усилията, поискани с разработването на изискванията за различните интервенции, като по този начин се информира обществото каква е възвръщаемостта на ОСП към данъците, използвани за нейното финансиране.

Следователно това бяха шест месеца на задълбочен анализ и обмен на мнения, които позволиха да направим преглед на реформата: изводът е, че реформата отговаря на набелязаните цели и установените потребности; планове са въведени, не без усилия, и се изпълняват и ще удовлетворят специфичните нужди на всяка държава членка. Реформата беше мащабна и доведе до сериозни промени за земеделските стопани в ЕС, които в много случаи се чувстваха несигурни поради изключително сложния контекст. Необходимо е тази реформа да бъде утвърдена, усилията да се съсредоточат върху правилното ѝ прилагане и върху измерването и оценката на резултатите от нея.

Необходимо е да се отправи послание за стабилност в подкрепа на нашите земеделските стопанства: те трябва да се адаптират към голямата промяна. След като това бъде осъществено, ще са нужни години на стабилна политика за консолидирането ѝ, за да могат земеделските стопанства да се възползват по-пълно от всички възможности, предоставяни от плановете. Необходимо е към сектора да се отправи послание за стабилност, както и за твърдост, по въпрос, който вече беше обсъждан от Съвета при предишни поводи: не може да продължаваме да изискваме повече усилия от нашите земеделски стопани, без това да бъде придружено от допълнителна подкрепа.

Във връзка с изложения по-горе анализ председателството би желало министрите да отговорят на следните въпроси:

1. Съгласни ли сте с направената оценка и предвид опита, натрупан във Вашата страна, желаете ли да подчертаете, да уточните или да коригирате определени аспекти?
2. Смятате ли, че има други елементи, които също трябва да се вземат предвид в тази оценка?
